

POST GRADUATE CERTIFICATE IN
MALAYALAM HINDI TRANSLATION
PROGRAMME
(PGCMHT)

सत्रांत परीक्षा
दिसम्बर, 2012

एम.टी.टी.-004 : मलयालम-हिन्दी अनुवाद :
तुलना और पुनःसृजन

समय : 3 घण्टे

अधिकतम अंक : 100

नोट : सभी प्रश्नों के उत्तर देने हैं।

1. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं पाँच का संक्षिप्त उत्तर दीजिए :
- (a) हिंदी और मलयालम के व्यंजन वर्णों की तुलना करके समानता और भिन्नताओं का उल्लेख कीजिए। 5x5=25
- (b) भारतीय संस्कृति और केरल की संस्कृति के आपसी संबंधों की संक्षिप्त रूप से चर्चा कीजिए।
- (c) केरल के नवोत्थान में महान समाज सुधारक श्री नारायण गुरु की विशिष्ट भूमिका का उल्लेख कीजिए।
- (d) मलयालम कृतियों के हिंदी अनुवाद की दिशा में केरल की जिन हिंदी पत्रिकाओं ने योगदान दिया, उनके नाम तथा प्रकाशन संस्था का उल्लेख कीजिए।
- (e) केरल की पारंपरिक नृत्य कला कूडियाट्टम की विशेषताओं की संक्षिप्त चर्चा कीजिए।

- (f) मलयालम और हिंदी में विशेषणों की व्यवस्था की तुलना कीजिए।
- (g) 'रामचरित मानस' का किन विद्वानों ने मलयालम में अनुवाद किया है? उन कृतियों का संक्षिप्त परिचय दीजिए।

2. निम्नलिखित में से किन्हीं दस शब्दों के हिन्दी पर्याय दीजिए :

5

(a) ഉഴുന്ന്	(b) ഇഞ്ചി
(c) കാൽമുട്ട്	(d) മുതല
(e) മുറ്റം	(f) വെങ്കലം
(g) മാടപ്രാവ്	(h) കൊലുസ്
(i) രാജി	(j) വിശ്വസ്തനായ
(k) പിടിവാശിയുള്ള	(l) ഇഷ്ടപ്പെടുക
(m) നടപ്പിലാക്കുക	(n) സൗജന്യമായി

अथवा

निम्नलिखित में से किन्हीं दस शब्दों के मलयालम पर्याय दीजिए।

(a) दर असल	(b) हँसी उड़ाना
(c) सूचित करना	(d) धकेलना
(e) हालांकि	(f) गिरवी
(g) छींका	(h) बगुला
(i) गबन	(j) नटखट
(k) आगामी	(l) तलवार
(m) यों ही	(n) शौक

3. निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच वाक्यों का हिंदी में अनुवाद कीजिए : 5

- (a) പണ്ട് കോഴിക്കോട് ഭരിച്ചിരുന്നത് സാമൂതിരി രാജാക്കന്മാരായിരുന്നു.
- (b) ഈ തിയേറ്ററിൽ ഞായറാഴ്ച രാവിലെ കുട്ടികൾക്കുള്ള ചലച്ചിത്രം പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.
- (c) ഞാൻ പോയ കടയിൽ മരുന്നു കിട്ടിയില്ല.
- (d) കോടതി വിധി കേട്ട് അന്യായക്കാരന് വ്യസനം തോന്നി.
- (e) പാലത്തിന്റെ പണി തീരാൻ എത്ര മാസം പിടിക്കും ?
- (f) രാധ അയച്ച കത്ത് നിങ്ങൾ വായിച്ചുവോ?
- (g) ലത പാട്ടു പാടിയപ്പോൾ കുട്ടികൾ നൃത്തം വച്ചു.
- (h) എവിടെ പുകയുണ്ടോ അവിടെ തീയും ഉണ്ട്.

4. निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच वाक्यों का मलयालम में अनुवाद कीजिए : 5

- (a) क्या तुम इस पहाड़ पर चढ़ सकते हो ?
- (b) हमें बड़ों का आदर करना चाहिए ।
- (c) घोड़ा जितनी तेजी से दौड़ता है, गधा नहीं दौड़ सकता ।
- (d) चोर ने पुलिस से रहम की याचना की ।
- (e) बशीर और फणीश्वर नाथ रेणु की रचनाओं में बड़ी समानताएँ पाई जाती हैं ।

- (f) किसने कहा कि कल छुट्टी है?
- (g) क्या बताऊँ ? किसी तरह गुजारा चलता है।
- (h) केरल भारत के दक्षिण-पश्चिम में स्थित एक छोटा-सा राज्य है।

5. निम्नलिखित मुहावरों और लोकोक्तियों में से **किन्हीं पाँच** का हिन्दी में अनुवाद करके उनका हिन्दी वाक्यों में प्रयोग कीजिए :

5x2=10

- (a) ഉറക്കം കെടുത്തുക
- (b) താളത്തിനൊത്ത് തുള്ളുക
- (c) ഭാഗ്യം തെളിയുക
- (d) ഉന്മൂലനം ചെയ്യുക
- (e) മുറിവൈദ്യൻ അളക്കൊല്ലും
- (f) കാക്ക കുളിച്ചാൽ കൊക്കാകുമോ ?
- (g) പയ്യെ തിന്നാൽ പനയും തിന്നാം.
- (h) കുറങ്ങന്റെ കൈയ്യിൽ പൂമാല.

6. निम्नलिखित मुहावरों और लोकोक्तियों में से **किन्हीं पाँच** का मलयालम में अनुवाद करके उनका मलयालम वाक्यों में प्रयोग कीजिए :

5x2=10

- (a) ताक में रहना
- (b) बाल बाल बचना
- (c) मारा मारा फिरना
- (d) कसौटी पर कसना
- (e) अब पछताए होत क्या जब चिड़ियाँ चुग गईं खेत
- (f) आगे कुआँ पीछे खाई
- (g) नक्कारखाने में तूती की आवाज़ कौन सुनता हैं
- (h) बिना रोए माँ भी दूध नहीं पिलाती

7. निम्नलिखित में से किन्हीं दो अवतरणों का हिन्दी में अनुवाद कीजिए : 15x2=30

(a) കാർഷിക വൃത്തി നമ്മെ മനുഷ്യരാക്കിത്തീർക്കുന്നു. മൃഗങ്ങളെ ക്രൂരമായി വേട്ടയാടിപ്പിടിച്ചു ആഹാരം സമ്പാദിച്ചിരുന്ന മനുഷ്യൻ കൃഷി കണ്ടു പിടിച്ചതോടെ കാർഷിക വിളകളെ സംരക്ഷിക്കാനും താനുണ്ടാക്കിയ കാർഷിക സസ്യങ്ങളെ സ്നേഹിക്കാനും തുടങ്ങി. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും പ്രകൃതി സ്നേഹവും അവനിൽ നാമ്പെടുത്തു. വേട്ടയാടിക്കിട്ടിയ നിരുപദ്രവികളായ കൊച്ചു മൃഗങ്ങളെ കാർഷിക സസ്യങ്ങളെപ്പോലെ പോറ്റി വളർത്താൻ തുടങ്ങി. അങ്ങനെ കന്നുകാലി വളർത്തലും പക്ഷികളെ ഇണക്കി വളർത്തലും കാർഷിക വൃത്തിയുടെ ഭാഗമായതോടെ ഹിംസാവാസനയ്ക്കു തേയ്യാനം വന്നു. വേട്ടക്കാരന്റെ ഹിംസ്ര മനസ്സിനെ കൃഷിക്കാരന്റെ പരിപാലന വ്യഗ്രതയുള്ള മനസ്സ് കീഴടക്കിയതോടെ സഹവർത്തിത്വവും, സ്നേഹവും, സമത്വവും ഉടലെടുത്തു.

(b) ഇറ്റലിയിലെ പ്രധാന വാണിജ്യ നഗരമാണ് 'മിലാൻ'. ഇറ്റാലിയൻ ഭാഷയിൽ 'മിലാനോ'. യൂറോപ്പിലെ ഏറ്റവും കലാസുഭഗവും സകല സൗകര്യ സംപൂർണ്ണവുമായ ഗംഭീരമായൊരു ജനകീയക്കൊട്ടാരമാണ് മിലാനിലെ പുതിയ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷൻ. ഇതിന്റെ മുഴുവൻ ഭാഗവും വെണ്ണക്കല്ലുകൊണ്ടാണ് പണിതീർത്തിരിക്കുന്നത്.

വൈദ്യുത വിളക്കുകളും ന്യോൺ കുഴൽ വിളക്കുകളും നിത്യപ്രഭ പരത്തുന്ന ഇതിന്റെ അന്തർഭാഗത്തു ചെല്ലുമ്പോൾ ഒരു നർത്തനശാലയ്ക്കു കത്ത് പെട്ടതുപോലെ തോന്നിപ്പോകും. കഴിഞ്ഞ മഹായുദ്ധത്തിന്റെ സംഹാരഘാതങ്ങൾ മിലാൻ നഗരത്തെയും അലങ്കോലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാലും പുതിയ രീതിയിലുള്ള ഉന്നതങ്ങളായ കെട്ടിടങ്ങൾ തുറു തുരെ പൊങ്ങി വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

(c) ഏതാണ്ട് 90 വർഷം മുമ്പ് ഹാരപ്പ-
മൊഹഞ്ചദാരോ പ്രദേശങ്ങളിൽ നടന്ന
ഗവേഷണത്തിന്റെയും ഉത്ഖന-
നത്തിന്റെയും ഫലമായി മൺമറഞ്ഞു
പോയ ഒരു മഹാ നാഗരികതയുടെ
അവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. ക്രീറ്റ്, ഈജിപ്ത്
തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള
പുരാതന സംസ്കാരങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച്
ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ തുറകളിലും ഉന്നത
നിലവാരം പുലർത്തിയിരുന്ന ഒരു
സംസ്കാരമാണ് ഭാരതത്തിൽ നിലനിന്നി-
രുന്നതെന്ന് തുടർന്നുള്ള പഠനങ്ങളിൽ നിന്ന്
വ്യക്തമായി. ഇന്ത്യയുടെ വടക്കു-
പടിഞ്ഞാറ്, സിന്ധുനദീതീരത്തു മാത്രമായി
ഒതുങ്ങിനിന്ന ഒരു സംസ്കാരമായിരുന്നില്ല
അത്. ഇന്ത്യൻ ഉപഖണ്ഡം മുഴുവനും
മദ്ധ്യധരണ്യാഴി തീരങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ
അതിവിപുലമായ ഒരു ഭൂപ്രദേശത്ത്
വ്യാപിച്ചിരുന്ന സംസ്കാരമായിരുന്നു സിന്ധു
നാഗരികത.

8. निम्नलिखित अवतरणों में से **किन्हीं एक** का मलयालम में अनुवाद कीजिए : 10

- (a) विश्व के नक्शे में पृथ्वी के दक्षिणी गोलार्ध में स्थित मारीशस एक बिंदु के समान लगता है, पर यह द्वीप 720 वर्ग मील में फैला है। इसके चारों तरफ हिंद महासागर का अथाह जल हिलोरें भरता है। मोती के समान सुंदर तथा सफेद मारीशस के चारों तरफ 10 मील का समुद्र तट और मीलों तक फैली रूपहली रेत ही इसका मुख्य आकर्षण हैं। दक्षिणी अफ्रीका के पास स्थित मारीशस द्वीप पर पहले ज्वालामुखी पर्वत थे जिनसे लावा बहता रहता था। बंजर पथरीली भूमि थी। धन-जन का यहाँ अभाव था। इसलिए यहाँ अधिक विकास न हो सका। 1598 में डचों ने मारीशस पर सब से पहले कब्जा किया और वे तकरीबन 120 साल यहाँ रहे जिसके प्रमाण आज भी यहाँ मिलते हैं।
- (b) यूनेस्को के एक सर्वेक्षण के अनुसार इंटरनेट पर उपलब्ध सूचनाओं का लगभग 82 प्रतिशत भाग अंग्रेजी या रोमन आधारित भाषाओं में था, केवल 18 प्रतिशत रोमनेतर भाषाओं में था। भारतीय भाषाओं में तो इसका भाग एक प्रतिशत के लगभग था। परंतु आँकड़े गलत से लगते हैं। क्योंकि कंप्यूटर पर अंग्रेजी के साथ-साथ अन्य भाषाओं (लिपियों) में भी सामग्री उपलब्ध है। हिन्दी उनमें से एक है। कंप्यूटर पर हिन्दी की सामग्री उपलब्ध कराने में 'यूनिकोड' ने राह को आसान कर दिया है। 'यूनिकोड' की एक विशेषता है कि इसके अंतर्गत विश्व की लगभग सभी भाषाएँ सह-अस्तित्व की भावना के साथ रह सकती हैं।